

Samen Geloven

**Beleidsplan Evangelisch-Lutherse Gemeente
Zwolle 2019-2023**

Zwolle, maart 2019

Vooraf

Het is in de protestantse kerken goed gebruik om elke 4 jaar een nieuw beleidsplan vast te stellen. Op deze manier wordt op gezette tijden nagedacht over veranderingen binnen en buiten de kerk die van invloed kunnen zijn op het voortbestaan van de kerkelijke gemeente. Het beleidsplan dat nu voor u ligt, vormt de herziening van het beleidsplan 2012-2016.

Door de vacante periode 2015-2017 is gewacht met actualisatie tot de komst van een nieuwe predikant. De kerkenraad was daarbij van mening dat het geldende beleidsplan nog steeds actueel genoeg was.

Dominee Margo Jonker is per november 2017 aangesteld als nieuwe predikant voor de Lutherse gemeente in Zwolle. Na een inwerkperiode is in 2018 besloten om het beleidsplan te actualiseren. De actiepunten uit het beleidsplan 2012-2016 waren bijna allemaal gerealiseerd en hernieuwde bezinning op aandachtspunten en acties was nodig.

De hoofdindeling van het vorige beleidsplan is nog steeds zeer goed bruikbaar en hoeft volgens ons niet te worden aangepast. Per onderdeel is gekeken naar vernieuwing waar mogelijk. Daar waar de tekst nog actueel genoeg is, is deze opnieuw gebruikt.

Dit beleidsplan vormt de basis voor apart op te stellen jaarplannen, waarin we concreet in acties uitwerken wat we per jaar met elkaar gaan doen om het gemeentezijn invulling te geven. Het jaarplan 2019 is als aparte bijlage toegevoegd aan dit beleidsplan.

De kerkenraad,
maart 2019

Missie

In deze missie beschrijven we waar we als gemeente voor staan: Levend uit Gods genade, geïnspireerd door de Bijbel en in dialoog met elkaar, staan openheid en gastvrijheid centraal. Wij vieren het geloof in de drie-enige God en zijn betrokken op de nood van de wereld, dichtbij en ver weg. Iedereen is welkom dit mee te vieren.

Onze identiteit en eigenheid is geworteld in de eeuwenoude christelijke traditie, onlosmakelijk verbonden met het herontdekkende werk van Maarten Luther¹. Deze eigenheid wordt inmiddels al meer dan 400 jaar van dezelfde plek in Zwolle uitgedragen. Met deze bronnen worden wij blijvend aangezet tot leven vanuit het geloof en de genade van God. Dit uit zich in het respectvol omgaan met elkaar en met andere geloofsovertuigingen vanuit het uitgangspunt “*Verschillend geloven, samen leven*”.

---

¹ Voor een toegankelijke inleiding op dit herontdekkende werk van Maarten Luther bevelen wij aan het boekje “*Wat is nu eigenlijk die Lutherse traditie?*” (uitgave van de Evangelisch-Lutherse Synode, december 2017) te lezen. Exemplaren zijn via de kerkenraad verkrijgbaar (zolang de voorraad strekt).

Visie

De Evangelisch-Lutherse gemeente Zwolle wil (ook) in deze beleidsperiode een levende, levendige en zelfstandige gemeente zijn en blijven, met oog voor elkaar en voor de wereld.

Het bouwen aan onze gemeente geven wij vorm door met elkaar te vieren, te leren, te ontmoeten en te dienen. Hierbij hebben wij bijzondere aandacht voor de groepen kinderen, jongeren en ouderen. Zo kunnen en willen wij, om een oud Bijbels beeld te gebruiken, zoutend zout zijn: niet alleen smaakmakers voor elkaar, maar ook voor de stad Zwolle en daarbuiten. Iedereen telt mee, en eenieder is welkom zijn of haar inbreng te leveren. Door zo samen te geloven, mogen we jong en oud leren ontvankelijk te worden voor de genade van God en deze aan elkaar over te dragen.

We maken deel uit van een landelijke en wereldwijde Lutherse gemeenschap en dragen, waar we kunnen, bij aan de ontwikkeling en verspreiding van het Lutherse gedachtengoed. Wij sluiten hierbij zoveel mogelijk aan bij de lijnen die worden uitgezet door de Evangelisch-Lutherse Synode². Dit doen we zowel binnen als buiten het verband van de Protestantse Kerk Nederland, waar ook wij deel van uitmaken.

Binnen de gegeven mogelijkheden zijn en blijven we een zelfstandige Lutherse gemeente in Zwolle. Dit beleidsplan beschrijft hoe we dit gemeente-zijn verder willen versterken en uitdragen.

---

² Op moment van schrijven van dit beleidsplan, was het beleidsplan van de EvangelischLutherse Synode voor de periode 2019-2023 nog niet vastgesteld.

Vieren

Wat vinden we belangrijk?

Een zorgvuldige, vastomlijnde liturgie geeft ons houvast voor onze vieringen. De kerk is onze bezinningsplek, waarin wij gezamenlijk ons geloof belijden op een manier waarin de liturgische vormgeving een centrale rol speelt.

Wij geloven dat zo de relatie tussen God en de mensen levend gehouden wordt. Gedragen door de liefde van God geloven wij in een betere wereld.

In onze gemeenschap zijn alle leeftijden vertegenwoordigd. Wij geven aan kinderen en jongeren extra aandacht, zowel in onze eredienst als in andere activiteiten. Wij hopen en verwachten dat zij daardoor vertrouwd mogen raken met Bijbel en kerkmuziek als inspiratiebron voor het verdere leven.

De dienst van Woord en Sacrament vormt de basis voor ons dagelijks leven. Wij laten ons inspireren door de Lutherse traditie en weten ons wereldwijd in deze traditie met andere gelovigen gedragen en verbonden. Bij de viering van het Heilig Avondmaal is iedereen van jong tot oud uitgenodigd, omdat Christus de Gastheer is. Om de van God ontvangen genade te vieren, vieren wij maandelijks het Heilig Avondmaal. De Heilige Doop is een eenmalig door God geschonken gave (*'eens gegeven, blijft gegeven'*), die de gedoopte levenslang met zich meedraagt.

Muziek speelt in onze diensten een dragende rol; wij zien muziek als mede-verkondiging van het Woord. Vanuit de opdracht: *'Houdt dan de lofzang gaande voor God die leven laat'* (Ps. 107) willen wij het Lutherse muzikale erfgoed en kerkmuziek uit heden en verleden beter leren kennen, bewaren en verspreiden. Vanuit deze opdracht is het vanzelfsprekend dat we de muzikale talenten in onze gemeente op verschillende manieren inzetten. Onder aanvoering van een professionele cantor-organist willen wij een lerende gemeente op het gebied van kwalitatief goede (kerk)muziek zijn.

De cantorij, kleine vocale en instrumentale ensembles, kinderen en natuurlijk de gemeentezang geven onze gemeente een grote rijkdom. Door leden van jongs af aan hier in te betrekken kan een

jonge generatie leren ontvankelijk te worden voor geloof en muziek. Dit begint al bij de oppasdiensten.

Wat willen we daarmee in de komende periode?

- Een goede balans in eigen voorganger en gastvoorgangers die zich willen houden aan het leesrooster en de Lutherse orde van dienst.
- Het behouden en uitbouwen van specifieke Lutherse elementen, naast het blijven zoeken naar vernieuwende elementen, bijvoorbeeld in de kunst (kerkdienst in museum).
- Wij maken kennis met nieuwe ordinaria en orden van dienst (o.a. Luthers katern).
- Wij ontdekken de waarde van Lutherliederen in de nieuwe uitgave van de Synode en verspreiden deze waar mogelijk.
- Projectmatige invulling voor het verspreiden van Luthers erfgoed via themagerichte (cantate)vieringen.

Wat is daarvoor nodig?

- Goed overleg tussen diegene die gastpredikanten zoekt, kerkmusicus, predikant en kerkenraad.
- Het regelmatig samen met gemeenteleden voorbereiden van kerkdiensten.
- Het betrekken van gemeenteleden bij de uitvoering van kerkdiensten.
- Het regelmatig zingen van Lutherliederen met uitleg van de bijbehorende liturgische context.
- Het benutten van subsidiemogelijkheden voor het verspreiden van het Luthers gedachtengoed.
- Voldoende mensen die het jeugdwerk en oppasdiensten willen invullen.

Leren

Wat vinden we belangrijk?

We willen een lerende gemeente zijn. Niet alleen in de vieringen, ook daarbuiten. We organiseren daarvoor gespreksgroepen en doen naar behoefte mee met cursussen en leergangen die samen met anderen of door andere geloofsgemeenschappen worden georganiseerd. Het geleerde willen we graag terug laten komen in de vieringen.

Wat willen we daarmee in de komende periode?

Wij zetten een aantal activiteiten voort en blijven betrokken bij:

- Kerkwijzer voor kinderen van 10-12 jaar.
- Catechese voor jongeren van 12-17 jaar.
- De organisatie van de cursus Leren van Luther.
- De oecumenische gespreksgroepen “Als vrouwen aan het Woord komen” en “Het verhaal gaat”.
- Leeractiviteiten zoals de Lectio Divina en de Leerhuizen.

We gaan na of het mogelijk en nodig is enkele activiteiten weer, of anders, op te pakken:

- Huisbezoekgroep.
- Deelname aan thematische reizen en het organiseren van retraite-activiteiten.
- Muziekbijeenkomsten waarbij we leren van (kerk)muziek.
- Het organiseren van informatie-avonden voor nieuwe leden.

Wat is daarvoor nodig?

- Organiserend vermogen, voldoende kindernevendienstleiding, catecheseleiding, mensen die kennis kunnen en willen overdragen.
- Vorming van mensen die dat willen, door gebruik te maken van het cursusaanbod vanuit de Lutherse Synode, de PKN of anderszins.
- Het beschikbaar hebben en stellen van voldoende, aantrekkelijke en goed toegeruste ruimtes voor verschillende groepen en soorten vergaderingen.

Ontmoeten

Wat vinden we belangrijk?

Wij willen een gemeente zijn waarbij herkenbaar is dat in al onze activiteiten de ontmoeting centraal staat: de ontmoeting met God en de ontmoeting met elkaar. Ont-moeten betekent ook dat niet alles moet. Er is een 'heilig moeten', maar er is ook ruimte voor ontspanning, tijd om tot jezelf te komen. We zijn graag een uitnodigende kerk en willen ons verbinden met elkaar en met mensen in de stad.

Wat willen we daarmee in de komende periode?

- Wij houden de traditionele Noordelijke Buitendag van de Lutherse gemeenten in Noord-Nederland, op zondag Trinitatis, in ere. In 2018 waren wij gastgemeente. Wij nodigen gemeenteleden uit ELG Kampen en Zwolse zusterkerken uit voor onze cursussen en gespreksgroepen.
- Wij onderhouden goede contacten met de Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ). Wij zijn toehoorder in de Algemene Kerkenraad van de PGZ. Zo kunnen wij belangrijke ontwikkelingen in onze gemeente en in de PGZ uitwisselen.
- Ook is onze gemeente medeuitgever en mederedacteur van het kerkblad 'Gaandeweg'. De predikant is betrokken in de Werkgemeenschap van Zwolse PKN-predikanten en wij werken inhoudelijk samen via oecumenische vieringen en gesprekskringen. Ook is onze gemeente lid van het Podium van Kerken en zijn we betrokken bij de interreligieuze beweging SLAG (Samen Leven Anders Geloven).
- We evalueren onze samenwerking en diensten met de Evangelisch-Lutherse Gemeente Kampen.

De PKN heeft een nieuwe structuur ingericht voor het kerkelijk omzien naar elkaar ("Terug naar de basis", Kerk 2025). Dit heeft geleid tot een nieuwe indeling van de classis, die nu de gehele provincie Overijssel omvat. Wij leveren de vertegenwoordiger van de Lutherse kerken in de nieuwe classis Overijssel-Flevoland.

Daarnaast zijn twee gemeenteleden lid van de Evangelisch-Lutherse synode en zijn we via de Synode lid van de Lutherse Wereldfederatie, waarbinnen ook enkele gemeenteleden actief zijn.

We blijven de bijeenkomsten voor ouderen organiseren en gezamenlijke (maaltijd)activiteiten als Zwaan-schuif-aan. Ook willen we, na een succesvolle start in 2018, periodiek een jeugdweekend voor de kindernevendienstgroep organiseren.

Een voorwaarde voor ontmoeten is een prettig en toegankelijk gebouw waar verschillende functies samen kunnen komen. Naast regelmatig onderhoud, investeren we de komende periode in renovatie van het gemeentecentrum. Hierdoor wordt het aantrekkelijker voor onszelf en voor andere groepen om elkaar te ontmoeten in verschillende bijeenkomsten.

Wat is daarvoor nodig?

- Een duidelijke communicatie en goede planning van verschillende activiteiten. Dit raakt de inhoud van de Flambouw, de website, Gaandeweg, het Wie-is-wie boekje, het Jaarverslag, de Kerkmail en social media, waarmee wij snel een grote groep gemeenteleden kunnen bereiken en onze boodschap en bijeenkomsten naar buiten toe kunnen uitdragen.
- Toehoorder blijven bij de PGZ.
- Vertegenwoordigd zijn in de nieuwe classis Overijssel-Flevoland.
- Vertegenwoordigd zijn in de Evangelisch-Lutherse Synode.
- Een gemoderniseerd gemeentecentrum.
- Meer en betere verhuurmogelijkheden van kerkzaal en andere ruimtes.
- Een groep mensen die als gastheer/-vrouw wil optreden op momenten dat er gebeurtenissen in kerk of gemeentecentrum zijn.
- Leden die bijeenkomsten voor ouderen willen organiseren.

Dienen

Wat vinden we belangrijk?

Wij willen een gemeente zijn die diaconaal is en dat uitdraagt. Het dienend aspect van gemeente zijn, uit zich in het bijzonder in het invullen van diaconaat. Dit betekent concreet:

- Het Heilig Avondmaal en het inzamelen van de gaven voor hen die hulp nodig hebben.
- De dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld.
- De toerusting van de gemeente tot het vervullen van de diaconale roeping.

Maatschappelijke nood, zowel binnen als buiten de kerk, is één van de belangrijkste aandachtsvelden. Dit uit zich in de keuze voor diaconale doelen dichtbij en ver weg en voor korte of langere tijd. Verleende hulp aan mensen is uiteindelijk gericht op zelfzorg en het opbouwen van een volwaardige, liefst zelfstandige, toekomst. Wij bieden hulp aan en zonodig verwijzen wij naar de professionele hulpverlening.

Wat willen we daarmee in de komende periode?

- Wij blijven hulp bieden bij het aanpakken van de nood in de wereld: wij maken ieder jaar of twee jaar een keuze voor een diaconaal project, waarbij we ons als gemeente in het bijzonder inzetten voor het genereren van extra geld en het organiseren van bijzondere activiteiten ten behoeve van het project.
- Wij blijven het belang van diaconaat uitdragen in alle vieringen, door het inzamelen van de gaven voor diaconale doelen, en in bijzondere vieringen zoals de vieringen met het Heilig Avondmaal, de Oogstdienst en de dienst op Eeuwigheidszondag. Wij informeren de gemeente over de doelen en de overwegingen die daarbij spelen.
- Wij zoeken naar mogelijkheden om samen met de ELG Kampen en/of de PGZ (Diaconaal Platform) projecten op te zetten of te ondersteunen.
- Wij ondersteunen predikanten en gemeenteleden met een bijzondere opdracht die vanuit onze gemeente worden

gezonden om werkzaam te zijn in de maatschappij en ondersteunen het Studentenpastoraat in Zwolle.

- Wij zetten de bezoekgroep en de auto-ophaaldienst voort.
- De bloemendienst en het symbolisch bloemschikken bij bijzondere vieringen vervullen een belangrijke rol in de beleving van de vieringen en de verbondenheid met mensen die iets te vieren hebben of een steuntje in de rug nodig hebben.

Wat is daarvoor nodig?

Omzien naar elkaar en anderen is belangrijk en daar zijn altijd mensen voor nodig:

- Gemeenteleden die andere gemeenteleden willen bezoeken.
- Chauffeurs die mensen willen ophalen en brengen.
- Vertegenwoordigers bij het Diaconaal Platform.
- Vertegenwoordigers in het bestuur van het Studentenpastoraat Zwolle/Windesheim.
- Mensen die de bloemen willen verzorgen.
- Etc, etc.

Financieel

Wat vinden we belangrijk?

Tot nu toe hebben we als ELG Zwolle financieel onafhankelijk kunnen bestaan. Dit willen we graag zo houden. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven structureel in balans zijn voor een lange periode. Dat is een belangrijke basis om door te kunnen gaan met alle activiteiten die we als gemeente uitvoeren.

We voeren een in een statuut vastgelegd beleggingsbeleid uit, gericht op rendement via maatschappelijk verantwoorde doelen.

Wat willen we daarmee in de komende periode?

Voorzien in een vaste predikantsplaats (momenteel 1 fte) en pastoraat zien we als basisvoorwaarde voor gemeente-zijn. Ook blijven we uitgaan van een professionele cantor-organist in dienst van de kerk. We zien het bezuinigen op deze uitgaven in deze beleidsperiode bij voorkeur niet als optie, maar zoeken het in het verhogen van de inkomsten. We nodigen meer gemeenteleden uit tot het leveren van een bijdrage; het lidmaatschap van de kerk vraagt financiële inzet van ons allemaal. Uiteraard houden we hierbij rekening met bijzondere omstandigheden en (financiële) draagkracht.

Naast het reguliere onderhoud houden we in deze periode rekening met grote uitgaven als het gaat om het aanpassen/reoveren van het gemeentecentrum. Wij verwachten dat daar ook weer extra inkomsten door verhuur tegenover komen te staan. We houden daarnaast reserves aan voor onvoorziene uitgaven met betrekking tot onderhoud van gebouwen en kerkzaal. Ook moeten we over een paar jaar rekening houden met hogere uitgaven voor onderhoud van de kerkzaal. Aanpassingen proberen we zoveel mogelijk op een duurzame en energiezuinige manier in te vullen.

Wat is daarvoor nodig?

- Alle aanwezige kennis en talenten van gemeenteleden bij klussen in de kerk.
- Een vaste stroom van inkomsten vanuit de gemeenteleden om de lopende, vaste lasten te kunnen dragen.
- Het benutten van subsidies zoveel als mogelijk.